

Aanwinsten

1 september 1962 – 1 november 1963

Afdeling schilderijen

Nederlandse school, begin XVIIe eeuw. Mansportretje in schildpadden lijstje met zilveren piquéwerk.

Rembrandt (1606–1669), toeschrijving. Simson en Delila, grisaille. Geschenk van de Commissie voor Fotoverkoop.

Rembrandt (1606–1669), atelier. Vanitas (zie Bulletin, vorig nummer). Geschenk van de Commissie voor Fotoverkoop.

Jacques Blanchard (1600–1638), St. Sebastiaan door Irene en haar helpsters verzorgd.

Adriaen van Ostade (1610–1685). Landschap met oude eik. Gekocht met steun van de Vereeniging Rembrandt.

Mattheus Terwesten (1670–1757). Allegorie op de Vrijheid, 1701. In vergulde, rijk gesneden lijst uit de tijd.

Cornelis Troost (1697–1750). 'De Misleyden'.

Hendrik Voogd (1768–1839). Italiaans landschap.

Jan Lodewijk Jonxis (1789–1867). Het toilet. Geschenk van de heer F. Lugt te Parijs.

Afdeling beeldhouwkunst en kunstnijverheid

BEELDHOEWKUNST

Frans (Ile de France), omstreeks 1215–1230. Sedes Sapientiae, notehout.

Zuidnederlands, omstreeks 1480. Christus afdalend in het voorgeborchte der hel, hoogrelief in eikhout.

Michiel Shee. Knaapje met hondje, staande naast een bijenkorf, terracotta, gesignd en gedateerd 1725 (afb.).

ZILVER

Twee driehoekige zoutvaten. Merken: Amsterdam, 1598, meesterteken een vaas (Frederiks IV, nr. 6).

Mes met verguld en gegraveerd heft. Noordnederlands, 1601 (Frederiks II, nr. 142).

Twee vergulde mesjes met gouden heften, versierd met ranken en vogels afstekend tegen een zwart gemaillieerde fond. Noordnederlands, 1ste kwart XVIIe eeuw.

Twee vergulde bokalen voor het St. Joris-schuttersgilde te Gorkum. Merken: Delft, 1603/04, meesterteken een klauw (Frederiks IV, nr. 18). Geschenk van de Commissie voor Fotoverkoop.

Ovale plaquette, waarin de Kindermoord te Bethlehem is gegraveerd. Hollands, begin XVIIe eeuw. Gesignd P. Deltema. Geschenk van de kunsthandel J. Kugel te Parijs.

Beker met gegraveerde allegorieën van de vier jaargetijden. Groningen, 1ste kwart XVIIe eeuw (Frederiks III, nr. 357).

Lampet- of doopschaal met kan met gedreven bloemranken en een monogram. Merken: Den Haag, 1669, meesterteken van Jonas Gutsche (Frederiks I, nr. 260) (afb.).

Schaal met achtlobbige rand, met gedreven bloem- en bladranken. Batavia, 2de helft XVIIe eeuw.

Koffertje van filigrain. Nederlands (?), 2de helft XVIIe eeuw. Geschenk van de kunsthandel J. Kugel te Parijs.

Verguld vierkant trekpotje versierd met Lodewijk XIV-ornament bestaande uit blad- en bandwerk met putti. Fries, vermoedelijk Leeuwarden, omstreeks 1700. Meesterteken PA als monogram.

Bokaal van de kapiteins van het Leidse schuttersgilde. Merken: Delft, 1711; gesignd C. V. Dijk 1711 (Frederiks IV, nr. 279).

Vergulde miskelk. Merken: Amsterdam, 1719, meesterteken KW onder kroon.

Wijnvaas en koelvat geschenken resp. door de O.I.C. en het College ter Admiraliteit te Amsterdam aan de kapitein Cornelis Schrijver. Merken: Amsterdam, resp. 1732 en 1731, meesterteken een wildeman. De reliëfversiering toegeschreven aan Jan Lanckhorst.

Geschenk van mevrouw O. J. van Diggelen-Portheine te Piedmont (Californië) uit de nalatenschap van haar man de heer A. H. van Diggelen.

Acht messen en vorken met heften van parelmoer en zilver. Hongaars (Habaner), XVIIIe eeuw. Geschenk van Mevrouw de Wed. Prof. Dr. A. de Kleyn te Amsterdam.

Oesterschotel. Merken: Amsterdam, 1770, meester-
teken R (Frederiks II, nr. 284).

AARDEWERK

Schotel beschilderd met de kruisiging naar een gravure van Jacob Matham naar Hendrick Goltzius. Noordnederlandse majolica, 1623. Geschenk van de Commissie voor Fotoverkoop.

Twee borden beschilderd in blauw met paarden, waaronder de letters IVC. Delft, 3de kwart XVIIIe eeuw.

Vaas beschilderd in blauw met velden, waarin bloemtakken en vogels. Delft, 4de kwart XVIIIe eeuw. Geschenk van Mr. O. J. T. N. Domela Nieuwenhuis te Amsterdam.

Schotel en bordje beschilderd in blauw resp. met bloe-

men en 'Franse punten' en met een tijger op een boomtak. Delft, Adrianus Kocx, 4de kwart XVIIIe eeuw.

Vaas beschilderd in blauw met planten en strooibloemen, waartussen vogels. Delft, Gerrit Pietersz. Kam, 4de kwart XVIIIe eeuw.

Bord veelkleurig beschilderd met het gekroonde wapen van Frederik I koning van Pruisen. Delft, Pieter Adriaensz. Kocx, begin XVIIIe eeuw.

Ovaal blad beschilderd in blauw met vier ovaal, waarbinnen thee- en wijndrinkende gezelschappen in interieur. Delft, toegeschreven aan de plateelbakkerij 'De Roos', omstreeks 1725.

PORSELEIN

Theepotje van rood steengoed met reliëfversiering bestaande uit een zotje temidden van bloem- en bladranken. Chinees (I-hsing), omstreeks 1700.

Vaas van Böttger rood steengoed, bedekt met zwarte glazuur, waarop chinoiserieën en bloemvazen in koude lakschildering. Meissen, omstreeks 1715.

Deksel van Böttger rood steengoed, bedekt met zwarte glazuur, waarop strooibloemen in koude lakschilder-

ring. Meissen, omstreeks 1715. Geschenk van de kunsthandel Newman and Newman te Londen. Kop en schotel versierd met acanthusbladeren in reliëf en beschilderd met ornamenten in goud. Meissen, omstreeks 1720-25.

Bord beschilderd met de wapens Hasselaer en Kick; op de rand landschappen in rood. Meissen, omstreeks 1726. Legaat van Mr. H. C. Hoof Hasselaer te Amsterdam.

Lepel beschilderd met Kakiemon-motieven; in de bak een landschap; op de achterkant van de steel het wapen van de Graaf von Hennicke. Meissen, omstreeks 1735.

Bord met het portret van Mr. Gerard Aarnout Hasselaer in sepia. Loosdrecht (1774-1782). Legaat van Mr. H. C. Hoof Hasselaer te Amsterdam.

Vaas met grotendeels koningsblauwe fond met netwerk in goud. In de in deze fond uitgespaarde medaillons o.a. een gezicht op Oudewater. Doorniks porselein, gedeeltelijk in Den Haag beschilderd, omstreeks 1780 (afb.).

Koffiekan veelkleurig beschilderd met landschappen. Amstel, omstreeks 1800. Geschenk van de heer H. A. Douqué te Amsterdam.

Kop en schotel met het opschrift in goud NVD Plas geb. Bik. Europees porselein beschilderd door A. I. Bik te Amsterdam in 1808.

Drie koppen en schotels, beschilderd met de portretten van Koning Willem I in kleuren en van diens gemalin en van Wellington in grisaille. Europees porselein, beschilderd door A. Bik te Amsterdam, omstreeks 1815.

Empire koffieservies, bestaande uit koffiepot, melkan, suikerpot, spoelkom en twaalf koppen en schotels met bladranken in goud op rode fond. Frans (?), omstreeks 1820.

GLAS

Roemer met deksel met gegraveerd decor. Duits of Luiks, 1659. Geschenk van Mr. O. J. T. N. Domela Nieuwenhuis te Amsterdam.

Twee kelkglaasjes, Leerdam, C. de Lorm, eenvoudige gravering door Elias Voet, 1930. Geschenk van Mr. Donald Mc Leish te Toronto (Canada).

MEUBELEN

Armstoel van notehout, bekleed met leer. Noordnederlands, 1ste kwart XVIIe eeuw. Geschenk van de Commissie voor Fotoverkoop.

Gebeeldhouwde lijst van lindehout. Noordnederlands, 2de helft XVIIe eeuw.

Tafel met onderstel van gebeeldhouwd en verguld lindehout en eiken blad versierd met vlechtbandmotieven, blad- en druivenranken, putti en dieren in koper en parelmoer op schildpadden grond. Het blad is gesigneerd door Peter de Loose en Michel Verbist en gedateerd Antwerpen 1689. Volgens de wapens op het blad vervaardigd voor Simon de Neuf en zijn vrouw Jacoba Martina van Eversdijck, die in 1686 huwden.

Schrijfkastje van palissander, belijmd met ebbenhout en been. Ceylon, XVIIe eeuw.

Schrijfkastje op verguld houten onderstel, versierd met imitatie oosters lakwerk in goud op donkerblauwe, groene en rode fond. Engels, 1ste kwart XVIIIe eeuw (afb.).

Staande klok van notewortelhout met uurwerk van Andries Vermeulen, Amsterdam. Nederlands, XVIIIe eeuw. Legaat van mej. E. S. Kramer te 's-Gravenhage. Secrétaire versierd met marketerie van verschillende houtsoorten op eiken kern. Noordnederlands, omstreeks 1780.

TEXTIEL

Drie servetten van linnen damast met de geschiedenis van Elia; twee met putti en hoorns van overvloed; twee met 'gesaaide blom' en vruchten en één met kruiswerkpatroon. Noord- of Zuidnederlands, XVIIIe eeuw.

Drie beddelakens en twee slopen. Zaanstreek, XVIIIe en XVIIIe eeuw (1785, 1786). Geschenk van mej. J. W. A. Kat te Amsterdam.

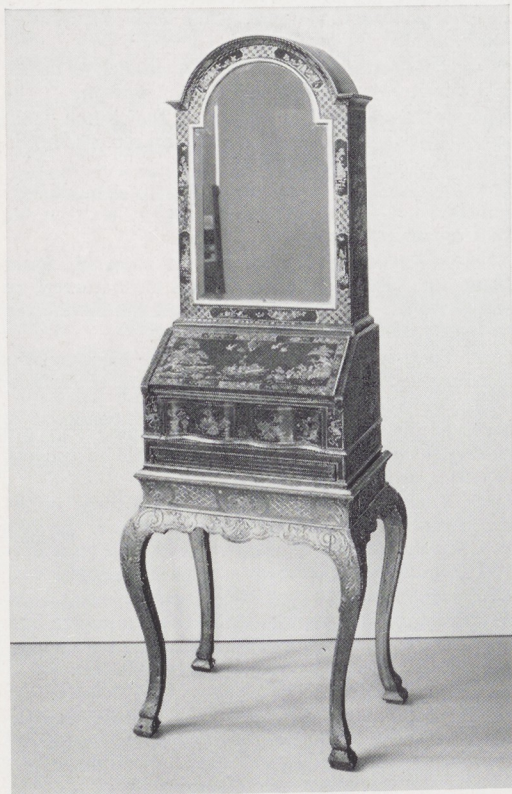
Tafellaken en negen servetten met putti. Noordnederlands, omstreeks 1660. Bruikleen van het Kon. Oudheidk. Genootschap, uit het legaat van de heer S. de Clercq te 's-Gravenhage.

Servet met Buda en Ofen. Kortrijk, 2de helft XVIII eeuw. Geschenk van mej. A. C. W. Blaauw te Hilversum.

Verzameling weefselfragmenten, Perzisch, XVIII eeuw en Europees, XVIII en XIX eeuw; twee Zeeuwse zonnehoeden, twee tasje, XVII en XVIII eeuw. Geschenk van de heer G. Rueter te Amsterdam. Twee tafellaken en achttien servetten met bloemdecor, XIX eeuw. Geschenk van Hèlene W. Kat ter nagedachtenis van haar vader de heer J. Kat, arts te Amsterdam.

Herenverkleedcostuum van zalmkleurige zijden damast met lichtblauwe cape, versierd met zilverpassement, het costuum van een muskietier of XVIII-eeuws schutter imiterend. Omstreeks 1770. Bruikleen van het Kon. Oudheidk. Genootschap uit het legaat van de heer S. de Clercq te 's-Gravenhage (afb.).

Schrijfkastje, Engels, 1e kwart XVIII eeuw

Japon van fel ijsblauwe zijden damast van omstreeks 1775-'85. Geschenk uit de nalatenschap van de heer J. L. Krom te Hollandse Rading.

Driekante fichu of tipdoek van omstreeks 1775 en enige accessoires uit de XIX eeuw. Geschenk van mevrouw A. Hondius-Crone te Amsterdam.

Herenhemd uit het einde van de XVIII eeuw en een spelden- of geboortekussen met decor van spelden, XVIII eeuw. Bruikleen van het Kon. Oudheidk. Genootschap uit het legaat van de heer S. de Clercq te 's-Gravenhage.

Gestikte rok van lichtblauwe zijde, XVIII eeuw en twee Amsterdamse W. Kroes gemerkte, breedgerande dameshoeden van 1910, in zwart met struisveren. Geschenk van mej. A. C. Gebhard te Amsterdam. Wiegengordijn van wit zijden damast belegd met blauw zijden passement. Noordnederlands, omstreeks 1700.

Hoedenvoile van groene zijde van 1820 en een Empire japon van witte percale. Geschenk van de dames C. M. en Ir. A. Kam te Haarlem.

Herenverkleedcostuum, omstreeks 1770

Kashmir-shawl, vierkant, geweven. Europees, omstreeks 1800-1825.

Kashmir-shawl, vierkant, geborduurd. Voor-Indië, omstreeks 1850.

Mantelet van zwarte wol en een queue de Paris. Nederlands 1880. Geschenk van mevr. L. J. Peelen-van Veen te Amsterdam.

Sprei van Tsjechische kant, einde XIXe eeuw.

Parasol met donkerrode en zwarte zijde, Amsterdam, 1890-1900. Geschenk van mevr. E. Heukensfeldt Jansen-Vink te Amsterdam.

Doopjurk van de dichter Carel Steven Adama van Scheltema (geb. Amsterdam 1877). Geschenk van mevr. A. Adama van Scheltema-Kleefstra te Amsterdam.

Zes stuks kant: een Venise dasslip van omstreeks 1690, barbes van Binche van omstreeks 1750 en vier stroken Alençon van omstreeks 1750 tot omstreeks 1820.

Nederlands Museum voor Geschiedenis

Zuidnederlands meester, begin XIXe eeuw. Inhuldiging van Koning Willem I, waarschijnlijk in België, olieverfschets.

W. de Klerk (1800-1876). Schilderij van een koffieplantage naar een tekening van A. L. Broekmann.

Bord van lakwerk in goud op zwarte fond met het wapen van Huydecoper. Japans, XVIIe eeuw.

Sierdegen met zilveren gevest; op het lemmet het wapen van Oranje-Nassau. Volgens inscriptie vervaardigd te Venlo, XVIIIe eeuw.

Gegraveerde en gekleurde kaart van Suriname en een van Berbice, beide door Hendrick de Leth (1703-1766) gegraveerd.

Kristallen fluit met zilveren montuur, vervaardigd door C. Laurent te Parijs, 1807. Door Koning Lodewijk Napoleon te Utrecht aangeboden aan de heer L. Drouet.

Twee borden van aardewerk, versierd met de portretten van Koning Willem I en zijn gemalin naar prenten van W. van Senus naar E. Maaskamp. Noordnederlands, begin XIXe eeuw.

'Gezigten uit Neerlands West-Indiën', met gekleurde lithographicen door Jhr. J. E. van Heemskerck van Beest (1828-1894) naar tekeningen (en met tekst) van G. W. C. Voorduyn.

PRENTENKABINET

Tekeningen

NEDERLAND

Utrechts of Delfts Meester ca. 1460, De Gregoriusmis; Christus verschijnt omgeven door de martelwerktuigen op het altaar, waarvoor Gregorius de mis opdraagt. Blad uit een getijdenboek. Pen op perkament, grijs en geel gewassen. Geschenk van Dr. O. Wertheimer te Parijs.

Meester van het Morrison-altaar ca. 1500/10, Twee staande vrouwelijke heiligen, Magdalena en Veronica. Penseel en bruine inkt. Verz. C. Robiano. Verworven uit het F. G. Wallerfonds.

Joachim Patinir of Herri met de Bles, Rotslandschap met Christoforus die het Kind over de rivier draagt. Pen en lichtgrijze inkt. Getekend op een vroege druk van de Kruisiging uit Dürer's Kleine Passie.

Jan Cornelisz. Vermeyen (1500-59), Studie voor de belegering van Tunis door Karel V. Pen en bruine inkt, grijs gewassen. De tekening is op ruiten gebracht. Verz. P. Crozat, Ch. Morin, C. Robiano, W. Argoutinsky-Dougoukoff.

Joris Hoefnagel (1542-1600), De gesloten poort van Granada. Met Latijnse annotatie. De tekening is gebruikt voor Braun-Hogenberg deel V, pl. 14. Pen en bruine inkt en waterverf.

Hendrik Cornelisz. Vroom (toegeschreven aan) (1566-1640). Het strand bij Scheveningen. Pen en grijze inkt, grijs gewassen. Verworven uit het F. G. Wallerfonds.

David Bailly (1584-ca. 1657), Portret van Professor Gerard Joh. Vossius. Gesigneerd en gedateerd 1624. Pen en bruine inkt. Verz. Th. Lawrence. Verworven uit het F. G. Wallerfonds.

Hendrik Verschuring (1627-1690), Het einde van de jacht. Gemonogrammeerd en gedateerd 1683. Aquarel. Verworven uit het F. G. Wallerfonds.

Dirk Helmbreker (1633-1696), Zelfportret in ovaal, 1649. Potlood. Verz. W. Pitcairn Knowles en Mack. Verworven uit het F. G. Wallerfonds.

Jan Griffier (1645-1718), Heuvellandschap. Rood krijt en grijs gewassen. Verworven uit het F. G. Wallerfonds.

Rembrandt (leerling van), Saul en David. Pen en bruine inkt. Verz. Joshua Reynolds, E. V. Utterson.

Isaac de Moucheron (1667-1744), Classicistisch landschap. Twee mannen en een vrouw bij een grafmonument. Pen en zwarte inkt.

Jurriaan Andriessen (1742-1819), Portret van de verzamelaar J. Gildemeester Jansz., 1793. Zwart en wit krijt op blauw papier.

Johannes Bosboom (1817-1891), Het plein bij Sankt Maria im Kapitol, Keulen. Penseel en waterverf op grauw papier. Afkomstig uit het bezit van familie van de kunstenaar.

Idem, Twee studies naar figuren in het Kerkinterieur van Emanuel de Witte in de Oude Kerk te Amsterdam. Penseel en waterverf. Zie boven.

Idem, Studie van de bovenste verdieping van een houten hoekhuis met een Madonnabeeld in een nis. Aquarel. Zie boven.

Johan Barthold Jongkind (1819-1891), Gezicht op de haven van Honfleur, 1866. Met de annotatie: 'Le Port au Chemin de fer à Honfleur'. Zwart krijt en waterverf. Afkomstig uit het bezit van Durand-Ruel.

Johan Huizinga (1872-1945), 'Keur van gedenkwaardige taferelen uit de Vaderlandsche Historien, volgens de beste bronnen bewerkt en naar tijdsorde gerankschikt'. Pen. Geschenk van de Erven van Dr. C. T. van Valkenburg.

Gerrit Willem Dijsselhof (1866-1924), Zestig tekeningen, waaronder een serie voorbereidende ontwerpen voor een kalenderschild van 1901. Zwart krijt. Geschenk van de dochter van de kunstenaar.

FRANKRIJK

Jean-Baptiste-Siméon Chardin (toegeschreven aan) (1699-1779), Het varken aan de leer. Pastel. Verz. J. Gigoux en M. Pauline.

Charles Joseph Natoire (1700-1777), Koning Clovis te paard. Studie voor 'Le siège de Bordeaux' voor het kasteel La Chapelle-Godefroy, 1737. Zwart krijt.

Jacques Louis Clérissseau (1722-1819), Romeinse Polichinelle in zijn vastenavondcostuum. Gesigneerd. Pen en bruine inkt, grijs gewassen.

Gabriel de Saint-Aubin (1724-1780), Allegorie op de terugkeer van Lodewijk XVI na zijn kroning te Reims. Studie voor een illustratie van de 'Placets de l'officier Desbans', 1775. Pen en zwart krijt. Verz. Beurdeley.

Georges Michel (1763-1843), Eén en zestig gezichten in en om Parijs. Hoofdzakelijk potlood. Verz. Baron de Faussigny - Loquenvel.

ITALIË

Giuseppe Galli Bibiena (1696-1756), Decor-ontwerp, voorstellende de tuin van het Keizerlijk Paleis. Pen en bruine en grijze inkt, grijs gewassen.

Idem, Ontwerp voor een tempelgebouw met aangrenzende colonnaden en een koepel steunend op colommen. Het gebouw is met vele beelden versierd. Pen en grijze inkt, grijs gewassen.

Idem, Decor-ontwerp: 'Foro Romano con Fabrice Magnifiche'. Pen en grijze en bruine inkt, grijs gewassen.

Bartolommeo Pinelli (1781-1835), Episode uit de 'Ossian', 1809. Op de lijst was een transcriptie geplakt van de betreffende passage in de Ossianvertaling van Cesarotti. Eén van een reeks illustraties van de Ossian. Pen en penseel in grijs en bruin.

DUITSLAND

Elzasser Meester ca. 1480, De Geboorte, waarschijnlijk naar een verloren gegane tekening van Martin Schongauer. Pen en zwarte inkt op geprepareerd roze fond. *Zuid-Duits* + 1560, Studie voor de omlijsting van een Zuid-Duits Renaissance-altaar met het Afscheid van de Apostelen en tafelen uit het leven van Maria in de kleinere compartimenten. Pen en bruine inkt, bruin gewassen.

Prenten

De belangrijkste aankoop van het Kabinet bestond dit jaar uit een verzameling van ornamentprenten, welke aankoop mogelijk werd gemaakt door de steeds genereus toevoeiende bijdragen van het F. G. Wallerfonds.

Behoudens deze zeer belangrijke aanwinst, waarop in een van de volgende Bulletins nog nader in detail zal worden ingegaan, zijn de volgende prenten als de belangrijkste uit een aantal van 625 stuks te vermelden:

NEDERLAND

D. V. Coornhert (1522-1590), Een suite van worstelaars (niet geheel compleet); gravure.

C. Bos en *D. V. Coornhert*, De suite van de deugdzaam huisvrouw naar M. van Heemskerck; gravure.

Antoine Masson (1636-1700), Portret van Henri de la Tour d'Auvergne; gravure.

Daniel Mignot (wz. 1593-1596), Suite van hangers; gravure.

Charles J. Natoire (1700-1777), Studie naar het naaktmodel; ets.

ITALIË

Giulio Bonasone (?) (ca. 1498-ca. 1580), Het offer van Cain; gravure.

JAPAN

Eishōsai Chōki (wz. 1789-1795), Twee boten met meisjes uit de Groene huizen onder de Ryōgoku-brug; één blad van een pentatiek; kleurhoutsnede.

Katsushika Hokusai (1760-1849), De Waterval van Rōben. Uit de reeks: Shōkoku taki meguri; kleurhoutsnede.

Prenten

Utawaga Kunisada (1786-1865), Voorovergebogen vrouw kamt zich het haar. Uit de reeks: Go Atsurae tōsei; kleurhoutsnede.

Tōshūsai Sharaku (wz. 1794-1795), Otani Oniji III als een ijakko in het stuk: Hannaayame Bunroku Soga; kleurhoutsnede.

Utawaga Toyokuni (1769-1825), De courtesane Hanaōgi als de dichteres Komachi. Uit een reeks van Zeven Schoonheden; kleurhoutsnede.

Idem, De blinden op een brug; kleurhoutsnede.

BELGIË

James Ensor (1860-1949), La grande vue de Maria-kerke; ets.

DUITSLAND

Lucas Cranach de Oude (1472-1553), Christus voor Annas; houtsnede.

Melchior Kussel (1626-1683), Johannis Guillelmi Baur Iconographia, Augsburg 1682; ets.

Meester van de Kraterographie (*M. Zündt*?) (1498?-1572), Pronkbeker; gravure.

FRANKRIJK

Eugène Delacroix (1798-1863), De suite van Hamlet-illustraties; lithografie, sommige in de eerste en anderen in de tweede staat.

Edgar Degas (1834-1917), Portret van René Degas; vernis mou.

Pierre Drevet (1663-1738), Portret van Lodewijk XIV naar Rigaud; gravure, 1e staat.

A. Louis R. Ducros (1748-1810), Gezicht op het Pantheon te Rome; ets met hand gekleurd.

Paul Gauguin (1848-1903), Misères humaines; zinco-graphie.